

SFS 2004:65

Utkom från trycket
den 2 mars 2004

Lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd;

utfärdad den 19 februari 2004.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² att 1–4, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 20–24, 26–30 samt 32 §§ lagen (1999:158) om investerarskydd skall ha följande lydelse.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om ersättning för förlust av investerarens finansiella instrument och medel hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag (investerarskydd).

Frågor om investerarskyddet handläggs av Insättningsgarantinämnden.

2 § I denna lag betyder

1. värdepappersinstitut: detsamma som anges i 1 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

2. fondbolag: ett sådant bolag som anges i 1 kap. 1 § 7 lagen (2004:46) om investeringsfonder,

3. förvaltningsbolag: ett sådant utländskt företag som anges i 1 kap. 1 § 13 lagen om investeringsfonder, som driver verksamhet från filial här i landet med stöd av 1 kap. 6 § samma lag,

4. investerare: den som anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs,

5. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i 1 kap. 3 § första stycket och 3 kap. 4 § första stycket 2 och 3 lagen om värdepappersrörelse, 2 kap. 2 § första stycket 9 bankrörelselagen (1987:617), 1 kap. 4 § såvitt avser förvaltning av någon annans finansiella instrument, 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § första stycket 1 och 2 lagen om investeringsfonder,

6. finansiella instrument: detsamma som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

3 § Investerarskyddet omfattar

1. finansiella instrument som tillhör en investerare och som ett svenskt värdepappersinstitut, en filial i Sverige till ett utländskt värdepappersinstitut,

¹ Prop. 2002/03:150, bet. 2003/04:FiU14, rskr. 2003/04:139.

² Jfr rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EGT L 375, 31.12.1985, s. 3, Celex 31985L0611), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG (EGT L 41, 13.2.2002, s. 35, Celex 32001L0108).

ett fondbolag eller en filial till ett förvaltningsbolag förfogar över i samband med att en investeringstjänst utförs, och

2. medel som ett svenskt värdepappersinstitut, en filial i Sverige till ett utländskt värdepappersinstitut, ett fondbolag eller en filial till ett förvaltningsbolag har tagit emot med redovisningsskyldighet i samband med att en investeringstjänst utförs.

Rätt till ersättning enligt denna lag föreligger inte om medlen kan ersättas enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

4 §³ Ett svenskt värdepappersinstitut och ett fondbolag som har fått tillstånd att tillhandahålla investeringstjänster tillhör investerarskyddet enligt denna lag.

Investerarskyddet omfattar även tillgångar enligt 3 § hos ett svenskt värdepappersinstituts eller fondbolags filial i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Insättningsgarantinämnden får på ansökan av ett svenskt värdepappersinstitut eller ett fondbolag besluta om att skyddet enligt denna lag skall omfatta även tillgångar enligt 3 § som finns hos en filial till institutet eller fondbolaget i ett land utanför EES.

6 § Insättningsgarantinämnden får på ansökan av ett utländskt värdepappersinstitut från ett land inom EES eller ett förvaltningsbolag besluta att institutets eller bolagets filial i Sverige skall tillhöra det svenska investerarskyddet som komplettering till det skydd som gäller för institutet eller bolaget i hemlandet (kompletteringskydd).

Detsamma gäller för ett utländskt värdepappersinstitut från ett land utanför EES, om dess filial i Sverige tillhör ett skydd i hemlandet som uppfyller minst de krav som gäller inom EES.

När ersättning fastställs enligt denna lag skall i fall som avses i första och andra styckena avdrag göras för den ersättning en investerare som anlitat filialen kan få från skyddet i institutets hemland.

7 § En investerare har rätt till ersättning från investerarskyddet om ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som tillhör skyddet försätts i konkurs och investeraren inte från institutet eller bolaget kan få ut finansiella instrument eller medel som avses i 3 §.

Om en filial till ett utländskt värdepappersinstitut eller en filial till ett förvaltningsbolag tillhör investerarskyddet, har investerare som anlitat filialen även rätt till ersättning om en behörig myndighet i institutets eller bolagets hemland förklarar att finansiella instrument och medel hos institutet eller bolaget inte är tillgängliga. Vad som sägs i denna lag om konkursbeslut skall i sådana fall tillämpas på motsvarande sätt.

9 §⁴ Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i värdepappersinstitutets, fondbolagets eller förvaltningsbolagets konkurs, ersättning genom institutets, fondbolagets eller förvaltningsbolagets ansvarsförsäkring och skadestånd enligt 7 kap. 2 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finan-

³ Senaste lydelse 2000:96.

⁴ Senaste lydelse 2000:96.

siella instrument, för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får uppgå till sammanlagt högst 250 000 kronor för varje institut eller bolag.

10 § Om en person har anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag helt eller delvis för någon annans räkning, skall denne ha rätten till ersättning. Rätten till ersättning skall i sådant fall prövas som om den personen själv har anlitat institutet eller bolaget.

12 § Andelsägare i en investeringsfond enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder har inte rätt till ersättning för tillgångar som ingår i fonden.

Investerar skyddet gäller inte heller för tillgångar som omfattas av lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.

13 § Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som tillhör investerarskyddet kan inte få ersättning från detta.

16 § Om förvaltaren i ett värdepappersinstituts eller ett fondbolags konkurs finner att en investerare kan ha rätt till ersättning från investerarskyddet, skall förvaltaren genast informera investeraren om detta. Förvaltaren skall också lämna de uppgifter till Insättningsgarantinämnden som nämnden behöver för att kunna ta ställning till en investerares ersättningskrav.

20 § Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag och ett förvaltningsbolag skall informera sina kunder om

1. det skydd som gäller hos institutet eller bolaget för tillgångar som avses i 3 §,
2. den ersättningsnivå som gäller för skyddet, och
3. formerna för utbetalning av ersättning från skyddet.

Informationen skall hållas tillgänglig på svenska språket.

I fråga om underlåtelse att lämna information som anges i första stycket eller som annars är av särskild betydelse från konsument synpunkt finns bestämmelser i marknadsföringslagen (1995:450).

21 § I fråga om ersättningar som har betalats ut från investerarskyddet träder staten in i investerarens rätt mot värdepappersinstitutet, fondbolaget eller förvaltningsbolaget med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

När ett utländskt skyddssystem har betalat ut ersättning med anledning av att ett svenskt värdepappersinstitut eller ett fondbolag försatts i konkurs, träder det utländska skyddssystemet in i investerarens rätt mot värdepappersinstitutet eller fondbolaget med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

22 § Om en investerare har rätt till ersättning enligt en ansvarsförsäkring som har tecknats av ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag och om ersättning har betalats ut enligt denna lag för de tillgångar som försäkringsersättningen avser, träder staten in i investerarens rätt till ersättning enligt ansvarsförsäkringen med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

Om en investerare har rätt till skadestånd enligt 7 kap. 2 § lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument och ersättning har betalats ut från investerarskyddet för de tillgångar som skadeståndet avser, träder staten in i investerarens rätt till ersättning enligt den lagen med företrädesrätt framför investeraren intill det utgivna beloppet.

23 § Insättningsgarantinämnden skall underrätta Finansinspektionen, om ett värdepappersinstitut eller ett fondbolag som tillhör investerarskyddet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag.

24 § Om en filial som avses i 6 § första stycket tillhör investerarskyddet och värdepappersinstitutet eller förvaltningsbolaget inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag, skall Insättningsgarantinämnden underrätta tillsynsmyndigheten i institutets eller bolagets hemland om detta. Nämnden skall samarbeta med den tillsynsmyndigheten i fråga om åtgärder som vidtas för att säkerställa att institutet eller bolaget fullgör sina skyldigheter.

Om institutet eller bolaget ändå inte fullgör sina skyldigheter får nämnden förelägga det att vidta rättelse inom viss tid, dock minst ett år. Institutet eller bolaget skall erinras om att skyddet inte längre skall gälla för filialen, om det inte fullgör sina skyldigheter. Har institutet eller bolaget inte vidtagit rättelse inom föreskriven tid får nämnden besluta att skyddet inte längre skall gälla för filialen. Ett sådant beslut får meddelas endast om tillsynsmyndigheten i institutets eller bolagets hemland har samtyckt till beslutet.

26 § Om ett svenskt värdepappersinstituts eller fondbolags filial i ett land utanför EES tillhör investerarskyddet enligt 4 § tredje stycket och institutet eller fondbolaget inte fullgör de skyldigheter som enligt denna lag gäller för filialen, får Insättningsgarantinämnden förelägga institutet eller fondbolaget att vidta rättelse inom viss tid. Har rättelse inte skett inom föreskriven tid får nämnden besluta att skyddet inte längre skall gälla för filialen. Har nämnden beslutat att skyddet inte längre skall gälla, skall nämnden underrätta Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där filialen finns om beslutet.

27 § När Insättningsgarantinämnden har beslutat att investerarskyddet inte längre skall gälla för tillgångar hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag, skall institutet eller bolaget informera berörda investerare om beslutet.

28 § Ett beslut om att skyddet inte längre skall gälla hos ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag inverkar inte på skyddet av de tillgångar som omfattades av skyddet när beslutet meddelades. Motsvarande gäller när Finansinspektionen återkallat en oktroj, ett tillstånd att driva värdepappersrörelse eller ett tillstånd för ett fondbolag att förvalta någon annans finansiella instrument.

29 §⁵ De värdepappersinstitut, fondbolag och förvaltningsbolag som tillhör investerarskyddet skall betala avgifter till Insättningsgarantinämnden.

Institutens och bolagens sammanlagda avgifter skall motsvara vad som är nödvändigt för en långsiktig finansiering av skyddet och för att täcka nämndens administrationskostnader. Vid beräkningen av avgiften skall beaktas hur stor andel skyddade tillgångar som finns hos institutet eller bolaget jämfört med samtliga skyddade tillgångar. Avgift som avser nämndens administrationskostnader får emellertid fördelas lika mellan samtliga institut och bolag som tillhör investerarskyddet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Insättningsgarantinämnden får meddela föreskrifter om hur avgiften skall beräknas.

30 § Om skyddet för ett värdepappersinstitut, ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag börjar eller upphör att gälla under ett löpande kalenderår får Insättningsgarantinämnden ta hänsyn till detta när avgiften för skyddet fastställs.

32 § Ett värdepappersinstitut, ett fondbolag och ett förvaltningsbolag som omfattas av investerarskyddet skall lämna de uppgifter till Insättningsgarantinämnden som nämnden behöver för att fastställa institutets eller bolagets avgift och i övrigt för sin verksamhet enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2004.

På regeringens vägnar

GUNNAR LUND

Lars Afrell
(Finansdepartementet)

